

Факти за Електричната конвулзивна терапија (ЕКТ) (Electroconvulsive Therapy (ECT) Factsheet)

Што е ЕКТ? (What is ECT?)

ЕКТ е модерен психијатриски начин на лечење што е ефикасен за разни ментални болести како што се:

- сериозна депресија
- манија
- одредени видови на шизофренија
- мал број на други ментални и невролошкиа болести

Откако ќе ви дадат општа опивка (анестезија) и средство за релаксирање на мускулите, и откако ќе заспиете, се пушта кус и внимателно контролиран млаз на електрична струја да помине низ мозокот, предизвикувајќи грчеви (конвулзии). Тоа доведува до промена на нивото на активности во разните делови на мозокот. Се лачат хормони, но исто така се менува и сигнализирањето помеѓу мозочните клетки.

ЕКТ е многу безбеден начин на лечење и не предизвикува оштетување на мозокот, ниту пак промени во личноста затоа што количеството на електрична струја што се користи е премногу мало.

Зошто се применува ЕКТ? (Why is ECT given?)

Одлуката да се даде ЕКТ се базира врз исцрпен физички и психијатриски преглед на лицето, земајќи го предвид типот на болеста, степенот на страдање, очекуваниот резултат и каква е перспективата за лицето ако не се даде третманот. Кога ризикот од самоубиство е голем или кога сериозно болното лице не е во состојба да јаде или да пие, ЕКТ може да значи спасување на животот.

Оваа терапија може да биде применета кога лековите не помогнале или другите начини на лечење не се ефикасни. Исто така, може да биде употребена за лица кои имаат сериозни несакани ефекти од лековите или кои, заради нивната здравствена состојба не можат да земаат лекови на безбеден начин.

Што се случува пред, за време и после ЕКТ? (What happens before, during and after ECT?)

Пред (Before)

Не смеете ништо да јадете ниту да пиете, ниту вода, најмалку 8 часа пред третманот со ЕКТ за да сте сигурни дека стомакот ви е празен. Може да ви дадат некои лекови рано на утро на денот на третманот со ЕКТ со една голтка вода.

Се даваат општа опивка со кусо времетраење и средства за релаксирање на мускулите, така што ќе бидете заспани и нема да го почувствувате ниту ќе сте свесни за третманот.

Факти за Електричната конвулзивна терапија (ЕКТ) (Electroconvulsive Therapy (ECT) Factsheet)

За време (During)

Доктор кој што е специјалист за ЕКТ, ќе намести мали електроди на главата и ќе пушти мерено количество струја на дел од мозокот за да предизвика грчеви. Згрчувањето ќе трае најмногу до две минути.

После (After)

Ќе се разбудите после 5 до 10 минути.

ЕКТ обично се состои од 6 до 12 третмани, се дава 2 до 3 пати неделно во траење од околу еден месец. Вкупниот број третмани што се потребни за лицето да биде подобро е различно за секој поединец и вашиот психијатар ќе разговара со вас за тоа колку третмани може вам да ви се потребни. Додека повеќето луѓе покажуваат подобрување после 3 до 4 сеанси, во просек потребни се 9 третмани за да дојде до заздравување, а кај некои пациенти може да треба повеќе од 12 третмани.

Иако вашата болест можеби се лечи со ЕКТ, можно е таа да се врати откако ќе заврши третманот. На некои луѓе им треба понатамошно повремено лечење со ЕКТ. За да се спречи да дојде до враќање на болеста, вашиот доктор ќе разговара со вас за понатамошното лечење што можеби ќе е потребно откако ќе заврши ЕКТ третманот, како на пример лекови, одржување на состојбата со понатамошни ЕКТ третмани, психотерапија, советување и/или рехабилитација.

Давање согласност за ЕКТ (Giving permission for ECT)

Како и за секоја друга здравствена процедура, „информираната согласност“ за ЕКТ мора да се добие на писмено.

Информирана согласност е кога ќе се согласите да добиете ЕКТ откако ви било објаснето што се прави при ЕКТ, вклучувајќи и:

- целосно објаснување на ЕКТ процедурата
- како работи ЕКТ
- како може ЕКТ да помогне за вашата болест
- можни не сакани ефекти, непријатности и ризици од ЕКТ
- други можни корисни третмани

Имате право да дискутирате со вашиот психијатар за тоа какво е вашето мислење за ЕКТ и да поставите прашања.

Исто така имате право да:

- побарате медицински и правен совет
- побарате мислење за ЕКТ од друг психијатар. Вашиот психијатар може да организира да побарате мислење од друг доктор од здравствената служба за ментално здравје.

Факти за Електричната конвулзивна терапија (ЕКТ) (Electroconvulsive Therapy (ECT) Factsheet)

- да ве застапува пријател, член на семејството, адвокат или застапник пред да се согласите на ЕКТ

Ако се согласите на ЕКТ, ќе треба да потпишете формулар за согласност што вели дека давате информирана согласност. Тоа значи дека ако можете да дадете информирана согласност, имате право и да го одбиете ЕКТ третманот.

Ако се согласите на ЕКТ, а потоа си го промените мислењето, ваше е правото да ја повлечете вашата согласност *во секое време* и третманите ќе се запрат.

Ако не можете да дадете информирана согласност, или ако здравствените лица кои ве лечат сметаат дека ЕКТ потенцијално може да ви го спаси животот, тогаш вашиот психијатар ќе побара согласност во ваше име преку *Комисијата за вршење ревизија за ментално здравје (Mental Health Review Tribunal)*, дури и ако не го сакате третманот.

Комисијата за вршење ревизија за ментално здравје се вклучува во одлуките за ЕКТ кога во болницата:

- не се сигурни за способноста на пациентот кој што доброволно бил примен во болница, да дава согласност за третман со ЕКТ; и
- се предлага ЕКТ за принудно примен пациент.

Вашиот психијатар мора да направи се' и колку што е разумно практично, да извести некој од вашите најблиски, старател или личен пријател за поднесеното барање за ЕКТ. *Комисијата за вршење ревизија за ментално здравје* ќе донесе одлука дали ќе бидете лечени со ЕКТ или не.

Повеќе информации (More information)

Електрична конвулзивна терапија: ЕКТ Минимум стандарди на пракса во НЈВ
(Electroconvulsive Therapy: ECT Minimum Standard of Practice in NSW)
www.health.nsw.gov.au/policies/pd/2011/PD2011_003.html

Комисијата за вршење ревизија за ментално здравје
(Mental Health Review Tribunal)
www.mhrt.nsw.gov.au

Извори References

SANE Информации за ЕКТ
(SANE ECT Information Sheet):
<http://www.sane.org/information/factsheets>

Канал Подобро здравје Информации за ЕКТ
(Better Health Channel ECT Information Sheet):
<http://www.betterhealth.vic.gov.au>

Здравствени информации на Владата на Викторија
(Victorian Government Health Information):
<http://www.health.vic.gov.au>